

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 22 november 2019
(OR. en)

14251/19

SOC 751
GENDER 52

NOTA

---

van:	het voorzitterschap
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	Het toekomstig beleid inzake gendergelijkheid en gendermainstreaming in de EU
	Oriënterend debat

Voor de delegaties gaat hierbij een leidraad van het voorzitterschap ter facilitering van de bespreking tijdens de Raad Epsco op 10 december 2019.

Toekomstig beleid inzake gendergelijkheid en gendermainstreaming in de Europese Unie

1. Context en uitdagingen

Er zijn een aantal belangrijke resultaten geboekt op het gebied van gendergelijkheid in de EU, zoals het toegenomen genderevenwicht in de besluitvorming, de vaststelling van de richtlijn betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven, en de versterking van gendermainstreaming in het externe optreden van de EU. Uit het Peking +25-verslag¹ van het Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE) blijkt echter ook dat een aantal problemen inzake gendergelijkheid, waaronder de genderkloof op het gebied van werkgelegenheid, lonen, pensioenen en de mate van armoede en daar waar het gaat om gendergerelateerd geweld, niet zijn opgelost. Digitalisering, migratie, klimaatverandering en dergelijke brengen weer nieuwe uitdagingen met zich mee. Uit de index 2019 van het EIGE blijkt dat de EU met een score van 67,4 nog een eind te gaan heeft op het gebied van gendergelijkheid.

Wat gendermainstreaming betreft stelt het Peking +25-verslag dat de integratie van een genderperspectief op verschillende gebieden van EU-beleid versnipperd is en continuïteit mist. Instrumenten voor gendermainstreaming zoals gendereffectbeoordelingen worden zelden gebruikt in de EU-beleidsvorming.

Gendermainstreaming in het economisch en het begrotingsbeleid is door het gebrek aan genderspecifieke doelstellingen en tekortkomingen in de uitvoering tot stilstand gekomen. Sommige EU-fondsen hebben genderspecifieke en/of -mainstreamingsdoelstellingen, maar in de praktijk blijven uitvoeringsmaatregelen vaak achterwege, bijvoorbeeld bij de Europese structuur- en investeringsfondsen. Er is geprobeerd om gendergelijkheid te integreren in de uitvoering van het Europees Semester, onder meer door middel van de gezamenlijke verslagen over de werkgelegenheid en het gebruik van naar geslacht uitgesplitste gegevens. Het verband tussen macro-economische elementen en elementen op het gebied van gendergelijkheid is echter zwak en de gendereffecten van beleidsaanbevelingen worden doorgaans niet beoordeeld. De moeilijkheid om de uitgaven voor gendergelijkheid te volgen, maakt het lastig om genderbewuste budgettering in de EU te ontwikkelen.

---

¹ Evaluatie van de uitvoering van het VN-actieprogramma van Peking, 25 jaar na de vaststelling ervan.

Gelijkheid van vrouwen en mannen is een van de fundamentele waarden en beginselen van de Europese Unie, zoals vastgelegd in het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) draagt de Unie op bij elk optreden ongelijkheden op te heffen en de gelijkheid van vrouwen en mannen te bevorderen.

De EU heeft zich politiek gecommitteerd aan een tweeledige aanpak om gendergelijkheid te bereiken, door zowel een genderperspectief in alle beleidsmaatregelen op te nemen, als specifieke maatregelen ter bevordering van gendergelijkheid en de bestrijding van discriminatie. Gendermainstreaming is een belangrijke transformatieve strategie om de verwezenlijking van gendergelijkheid te ondersteunen. Voorbeelden van gendermainstreaming in het EU-beleid zijn onder meer het genderactieplan II (2016-2020) in het externe optreden van de EU en het sterke genderperspectief in het EU-beleidskader voor onderzoek en innovatie.

Onderzoek heeft de belangrijkste elementen voor een succesvolle gendermainstreaming in kaart gebracht. In de eerste plaats moet er een sterke politieke bereidheid zijn tot gendermainstreaming. Vervolgens moet gezorgd worden voor passende institutionele structuren en procedures voor gendermainstreaming en moet de daadwerkelijke uitvoering ervan op alle beleidsterreinen worden versterkt, onder andere met behulp van op kennis gebaseerde monitoring en evaluatie, alsmede van het gebruik van de bestaande instrumenten zoals gendereffectbeoordelingen.

2. Het bevorderen van gelijkheid en gendermainstreaming in de EU: de volgende stappen

Het Finse voorzitterschap zal tijdens de zitting van de Raad Epsco op 10 december een oriënterend debat houden over de prioriteiten en richtsnoeren voor het gendergelijkheidsbeleid, waaronder gendermainstreaming, van de EU. Het doel is na te gaan hoe de politieke betrokkenheid bij genderongelijkheid en specifieke maatregelen ter bestrijding van deze ongelijkheid kunnen worden vergroot, en hoe er echte vooruitgang kan worden geboekt op het gebied van gendergelijkheid.

Het Finse voorzitterschap heeft op 30 september en 1 oktober 2019 in Helsinki de conferentie op hoog niveau "Europe for Gender Equality? Taking Stock – Taking Action" gehouden, met de nadruk op het toekomstig gendergelijkheidsbeleid en gendermainstreaming in het economisch en het begrotingsbeleid in de EU. De deelnemers benadrukten het belang van een krachtige EU-strategie voor gendergelijkheid. Gendereffectbeoordelingen en genderbudgettering werden genoemd als belangrijke instrumenten om gendergelijkheid in de economische besluitvorming te integreren en om op de agenda voor het economisch beleid met genderkwesties rekening te houden. Er werd benadrukt dat de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten en de duurzameontwikkelingsdoelen evenals het gebruik van gendergelijkheidsindicatoren in de context van het Europese Semester nieuwe mogelijkheden bieden voor gendermainstreaming. Samenwerking tussen de sectoren gendergelijkheid en begroting werd essentieel geacht voor de ontwikkeling van genderbudgettering.

Het begin van een nieuwe termijn van de Commissie en de krachtige toezeggingen op het gebied van gendergelijkheid van voorzitter Ursula von der Leyen, met inbegrip van de strategie inzake gendergelijkheid, vormen een goede basis voor het versterken van beleid inzake gendergelijkheid en gendermainstreaming in de EU. De voorzitter heeft ook haar voornemen kenbaar gemaakt om het Europees Semester te heroriënteren naar een instrument dat de duurzameontwikkelingsdoelen, waaronder het SDG5 inzake gendergelijkheid, integreert.

Daarom wordt de ministers verzocht de volgende vragen te beantwoorden:

1. Wat moeten de komende vijf jaar de thematische prioriteiten van het EU-gendergelijkheidsbeleid zijn?
2. Met welke acties en maatregelen moet de EU de komende vijf jaar genderongelijkheid aanpakken en het gendergelijkheidsbeleid versterken?
3. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat gendergelijkheid sterker wordt geïntegreerd in de belangrijkste toekomstige strategieën en beleidsprocessen van de EU, met inbegrip van het economisch en het begrotingsbeleid? Welke structuren, middelen en vormen van samenwerking bestaan er hiervoor, ook binnen de Raad?